

๓๙

ศีล สมาธิ ปัญญา

ศีลเป็นเหตุ มีสมาธิเป็นอานิสงส์

สมาธิเป็นต้นเหตุ มีปัญญาเป็นอานิสงส์

ปัญญาเป็นต้นเหตุ อบรมจิตให้หลุดพ้นจากอาสวะทั้งหลาย

ในข้อนี้ท่านทั้งหลายพึงกระทำโดยความไม่ประมาทเกิดประเสริฐขึ้น ที่เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา สมเด็จพระบรมศาสดาทรงวางตำรับตำราไว้ เป็นแบบแผนแน่นอนหนา ทรงเทศนาโปรดเวไนยสรรพสัตว์อยู่ ๔๕ พรรษา

เมื่อรวบรวมธรรมวินัย ไตรปิฎกของพระบรมศาสดาแล้ว ก็คงเป็น ๓ คือวินัยปิฎก สุตตันตปิฎก ปรมัตถปิฎก เรื่องนี้พระเถระ-
านุเถระ มีพระมหาอริยกัสสปะเป็นประธาน ได้สังคายนาร้อยกรอง
ทรงพระธรรมวินัย เป็นหลักฐาน เรียกว่า **พระวินัย พระสูตร พระ
ปรมัตถ์**

พระวินัย จัดเป็นศีล ศีลมากมักเป็น อปริยัตตปาริสุทธิศีล
ศีลของพระภิกษุไม่มีที่สิ้นสุดทีเดียว ศีลของอุบาสกอุบาสิกา มี ๕ มี ๘
สามเณรมี ๑๐ ตามหน้าที่

ส่วน**พระสูตร** ก็ตรัสเทศนามากอีกเหมือนกัน เรียกว่า **สุดตันตปิฎก** ยกเป็นสุดตันตปิฎกนั้น ถึง ๒๑,๐๐๐ พระธรรมชั้นนี้ ถ้าจะสรุปเข้าแล้ว ถ้าจะสรุปรวบรวมเข้าก็เป็นสมาธิ สมาธิจัดเป็นภูมิไปมาก มีมากอีกเหมือนกัน

พระปรมาตปิฎก ๔๒,๐๐๐ พระธรรมชั้นนี้ ถ้าย่นย่อลงเป็นสั้นๆ แล้วก็คือปัญญา ปัญญาก็แยกออกมาอีกเหมือนกัน

เพราะฉะนั้น **ศีล สมาธิ ปัญญา** นี่แหละ เป็นหลักประธานของพระพุทธศาสนา ผู้ปฏิบัติควรศึกษาเสียให้รู้ศีลชัด รู้ศีลแล้ว ให้รู้จักสมาธิชัด ให้รู้จักปัญญาเสียให้ชัด

จากพระธรรมเทศนาเรื่อง “การแสดงศีล (สีลุตเทส)”

๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗